

ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार

- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचालित

विवेकानंद कॉलेज (स्वायत्त), कोल्हापूर

मराठी विभाग

बी. ए. भाग - २

सत्र तिसरे व चौथे अभ्यासक्रम

सत्र	अभ्यासपत्रिका क्र.	कोर्स कोड	अभ्यासपत्रिकेचे नाव	श्रेयांक
तिसरे	तीन	DSC 1015C-1	प्राचीन गद्य - स्मृतिस्थळ (शं. गो. तुळपुळे)	04
तिसरे	चार	DSC 1015C-2	प्राचीन पद्य - तुकारामांचे निवडक अभंग (श्री. म. पिंगे)	04
चौथे	पाच	DSC 1015D-1	आधुनिक गद्य - माती, पंख आणि आकाश (ज्ञानेश्वर मुळे)	04
चौथे	सहा	DSC 1015D-2	आधुनिक पद्य - पायी चालणार (प्रफुल्ल शिलेदार)	04

June, 2019 onwards

Vivekanand College (Autonomous), Kolhapur

Choice Based Credit System Syllabus - Marathi

June, 2019 onwards

Class : B. A. II

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC)

- सत्र - तिसरे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ३ (प्राचीन गद्य) - स्मृतिस्थळ
सत्र - तिसरे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ४ (प्राचीन पद्य) - तुकारामांचे निवडक अभंग
सत्र - चौथे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ५ (आधुनिक गद्य) - माती, पंख आणि आकाश
सत्र - चौथे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ६ (आधुनिक पद्य) - पायी चालणार

उद्देश / Objective

मराठी भाषा आणि मराठी साहित्य : अध्ययन आणि अध्यापन

- विद्यार्थ्यांची मराठी भाषा आणि साहित्याभ्यासाची रुची वाढविणे.
- विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी भाषा, मराठी साहित्याविषयीचे प्रेम, आस्था व उत्तरदायीत्वाची कर्तव्यभावना निर्माण करणे.
- विद्यार्थ्यांना मराठी भाषा, साहित्याची परंपरा, लेखक व कवी यांची ओळख करून देणे.
- विद्यार्थ्यांमध्ये मातृभाषा, इतर भाषा, राष्ट्रीय एकात्मता आणि मानवी मूल्यांविषयी जाणीव निर्माण करणे.
- विद्यार्थ्यांचा शिक्षण प्रक्रियेत प्रत्यक्ष सहभाग व शोधकता वाढविणे.
- निबंध, ललित लेख, कथा, कविता व उपयोजन आणि सर्जन या विभागातून विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिमत्त्व विकास घडविणे.
- विद्यार्थी उत्तम वाचक व लेखक बनावे, यासाठी त्यांच्या विचारक्षमतेला व कल्पनाशीलतेला अवकाश देणे.
- नाट्य, कला, चित्रपट, संगीत व पत्रकारिता याबाबत विद्यार्थ्यांची अभिरुची जागृत करणे.
- आकलन व लेखन विभागाचे उपयोजन करताना-
 - विद्यार्थ्यांच्या मनातील सामाजिक, सांस्कृतिक जडणघडणीसाठी वैचारिक व भावनिक कल्पना बीजाला रुजविणे.
 - विद्यार्थ्यांच्या मनात फुटलेल्या अंकुरांचे भरण-पोषण करणे.
 - विद्यार्थ्यांना स्वकौशल्यावर विकसित होण्याची दिशा देणे.
 - आकलन, लेखन व प्रात्यक्षिकाच्या अनुषंगाने विद्यार्थ्यांची उपयोजनशीलता, सृजनशीलता, सर्जनशीलता व व्यवसायभिमुखता वाढविणे.

ई. विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाचा सर्वांगीण विकास घडवून त्याला विविध परीक्षा, स्पर्धापरीक्षा यासाठी सक्षम बनविणे.

१०. अध्यापन पद्धती :

१. व्याख्यान, विश्लेषण, प्रश्नोत्तरे.
२. गृहपाठ, घटक चाचणी, गटचर्चा, तोंडी परीक्षा.
३. प्रात्यक्षिक, भाषा प्रयोग शाळा, ppt , ict ,
४. प्रसारमाध्यम, द्रुकश्राव्य साधन, संगणक प्रणाली.
५. विशेष तज्ञांचे व्याख्यान, मुलाखत, प्रश्नावली
६. महत्त्वाचे टीपण देणे.
७. ग्रंथालयीन साधनांचा वापर : ग्रंथ, मासिक, सामाहिक, वृत्तपत्र, विविध कोश.
८. स्थळभेट, सहल : अभ्यासपत्रीकेच्या अनुषंगाने
९. विद्यार्थ्यांच्या या लेखनाचा वार्षिक नियतकालिक, भितीपत्रिका, काव्यवाचन, भाषण, वादविवाद स्पर्धा यासाठी उपयोजित करणे.

Vivekanand College (Autonomous), Kolhapur
Choice Based Credit System Syllabus - Marathi
June, 2019 onwards

Class : B. A. II

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC)

सत्र - तिसरे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ३ (प्राचीन गद्य)

Sub. Code- DSC **1015C-1**

पाठ्यपुस्तक : **स्मृतीस्थळ - संपा. श. गो. तुळपुळे**

विभाग/ Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग १ Module I	१. प्राचीन गद्य २. महानुभाव संप्रदाय ३. महानुभाव संप्रदायाचे तत्वज्ञान ४. महानुभाव संप्रदायाचा प्रसार व कार्य	15	1
विभाग २ Module II	१. नागदेवाचार्य व्यक्तिपरिचय २. स्मृतिस्थळाचा आशय ३. स्मृतिस्थळातील व्यक्तिविशेष ४. स्मृतिस्थळातील सामाजिक-सांस्कृतिक संदर्भ	15	1
विभाग ३ Module III	१. स्मृतिस्थळाची भाषा २. स्मृतिस्थळाची निवेदनशैली ३. स्मृतिस्थळातील वातावरणनिर्मिती ५. स्मृतिस्थळातील घटनाप्रसंग व स्थलवर्णन	15	1
विभाग ४ Module IV	१. भाषांतर प्रक्रिया २. अनुवाद प्रक्रिया	15	1

संदर्भ ग्रंथसूची :

अ. क्र.	ग्रंथाचे नाव	लेखक/संपादकाचे नाव	प्रकाशन
१	स्मृतीस्थळ- नागदेवाचार्य	संपा. श. गो. तुळपुळे	ज्ञानविकास प्रकाशन, पुणे
२	प्राचीन मराठी समाजजीवन	ज. ना. कळके	
३	भाषिक सर्जन आणि उपयोजन	राजन गवस, अरुण शिंदे, गोमटेश पाटील.	दर्या प्रकाशन, पुणे
४	व्यावहारिक मराठी	ल. रा. नसिराबादकर	फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
५	शैलीविज्ञान	रमेश धोंगडे	
६	स्मृतीस्थळ	संपा. वा. ना. देशपांडे	व्हीनस प्रकाशन, पुणे

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks 40

			Marks
Q.1	अ	योग्य पर्याय निवडा	05
	ब	एका शब्दात/ वाक्यात उत्तर लिहा.	05
Q.2		विभाग १ वरील दिर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.3		विभाग २ वरील दिर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.4		विभाग ३ वरील दिर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.5		विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	06

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

Marks - 10

१) गृहपाठ (Home Assignment)

05

२) तोंडी परीक्षा

05

Vivekanand College (Autonomous), Kolhapur
Choice Based Credit System Syllabus - Marathi
June, 2019 onwards

Class : B. A. II

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC)

सत्र तिसरे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ४ (प्राचीन पद्य)

Sub. Code- DSC **1015C-2**

पाठ्यपुस्तक : तुकारामांचे निवडक अभंग - संपा. श्री. म. पिंगे

विभाग / Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग १ Module I	१. प्राचीन गद्य २. वारकरी संप्रदाय ३. वारकरी संप्रदायाचे तत्वज्ञान ४. वारकरी संप्रदायाची वाटचाल	15	1
विभाग २ Module II	१. तुकारामांचा व्यक्तिपरिचय २. तुकारामांच्या अभंगाचा आशय ३. तुकारामांच्या अभंगातील सामाजिक-सांस्कृतिक संदर्भ ४. तुकारामांच्या अभंगातील चिंतनशीलता	15	1
विभाग ३ Module III	१. तुकारामांच्या अभंगाची भाषाशैली २. तुकारामांच्या अभंगाची निवेदनशैली ३. तुकारामांच्या अभंगाची वैशिष्ट्ये ४. तुकारामांच्या अभंगाचे वेगळेपण	15	1
विभाग ४ Module IV	१. ग्रंथपरीक्षण २. चित्रपट परीक्षण	15	1

संदर्भ ग्रंथसूची :

अ. क्र.	ग्रंथाचे नाव	लेखक/संपादकाचे नाव	प्रकाशन
१	निवडक तुकाराम	प्र. न. जोशी	स्नेहवर्धन प्रकाशन
२	तुकारामांचे निवडक अभंग	श्री. म. पिंगे	व्हीनस प्रकाशन, पुणे
३	कविता विसाव्या शतकाची	संपा. शांता शेळके	उत्कर्ष प्रकाशन
४	व्यावहारिक मराठी	स्नेहल तावरे	स्नेहवर्धन प्रकाशन
५	चलतचित्र	अरुण खोपकर	
६	साहित्य आणि द्रुकश्राव्य कला	वसंत आबाजी डहाके	
७	तुकाराम	भालचंद्र नेमाडे	साहित्य अकादमी, दिल्ली

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks 40

			Marks
Q.1	अ	योग्य पर्याय निवडा	05
	ब	एका शब्दात/ वाक्यात उत्तर लिहा.	05
Q.2		विभाग १ वरील दिर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.3		विभाग २ वरील दिर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.4		विभाग ३ वरील दिर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.5		विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	06

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

Marks - 10

१) गृहपाठ (Home Assignment)

05

२) तोंडी परीक्षा

05

Vivekanand College (Autonomous), Kolhapur
Choice Based Credit System Syllabus - Marathi

June, 2019 onwards

Class : B. A. II

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC)

सत्र - चौथे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ५. (आधुनिक गद्य)

Sub. Code- DSC 1015D-1

पाठ्यपुस्तक : 'माती, पंख आणि आकाश' (आत्मचरित्र) – ज्ञानेश्वर मुळे

विभाग / Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग १ Module I	१. वाङ्मय प्रकार २. आत्मचरित्र : व्याख्या, स्वरूप आणि संकल्पना ३. आत्मचरित्राचे घटक ४. मराठी आत्मचरित्राची वाटचाल	15	1
विभाग २ Module II	१. व्यक्तिपरिचय : ज्ञानेश्वर मुळे २. माती, पंख आणि आकाश : आशय ३. माती, पंख आणि आकाशमधील घटनाप्रसंग ४. माती, पंख आणि आकाशमधील व्यक्तिचित्रण	15	1
विभाग ३ Module III	१. माती, पंख आणि आकाशची भाषाशैली २. माती, पंख आणि आकाशची निवेदनशैली ३. माती, पंख आणि आकाशमधील वातावरणनिर्मिती ४. माती, पंख आणि आकाशची वाङ्मय मूल्य	15	1
विभाग ४ Module IV	१. स्मरणिका संपादन २. श्रुतीकालेखन	15	1

संदर्भ ग्रंथसूची :

अ. क्र.	ग्रंथाचे नाव	लेखक/संपादकाचे नाव	प्रकाशन
१	माती, पंख आणि आकाश	ज्ञानेश्वर मुळे	यशोदीप प्रकाशन, पुणे
२	स्मृतिचित्रे	लक्ष्मीबाई टिळक	
३	व्यावहारिक मराठी	ल. रा. नसिराबादकर	फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
४	साहित्याची भाषा	भालचंद्र नेमाडे	
५	मराठी साहित्य प्रेरणा व स्वरूप	गो. मां. पवार, म. द. हातकणगलेकर	पोपुलर प्रकाशन, मुंबई
६	साहित्य, समाज आणि संस्कृती	दिगंबर पाध्ये	लोकवाङ्मय गृह, मुंबई
७	सृजनात्मक लेखन	डॉ. आनंद पाटील	पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks 40

			Marks
Q.1	अ	योग्य पर्याय निवडा	05
	ब	एका शब्दात/ वाक्यात उत्तर लिहा.	05
Q.2		विभाग १ वरील दिर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.3		विभाग २ वरील दिर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.4		विभाग ३ वरील दिर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.5		विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	06

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

Marks - 10

१) घटक चाचणी (Unit Test)	05
२) सेमिनार	05

Vivekanand College (Autonomous), Kolhapur
Choice Based Credit System Syllabus - Marathi
June, 2019 onwards

Class : B. A. II

Discipline Specific Elective (DSE) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष निवड (DSE)

सत्र - चौथे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ६. (आधुनिक पद्य)

Sub. Code- DSC **1015D-2**

पाठ्यपुस्तक : 'पायी चालणार' (कवितासंग्रह) – प्रफुल्ल शिलेदार

विभाग / Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग १ Module I	१. वाङ्मय प्रकार २. कविता : व्याख्या, स्वरूप व संकल्पना ३. कवितेचा रचनाबंध : आशय आणि अभिव्यक्ती ४. मराठी कवितेची वाटचाल	15	1
विभाग २ Module II	१. व्यक्तिपरिचय : प्रफुल्ल शिलेदार २. पायी चालणारमधील कवितांचा आशय ३. पायी चालणारमधील सामाजिकता ४. पायी चालणारमधील आधुनिकता व वेगळेपण	15	1
विभाग ३ Module III	१. पायी चालणारमधील कवितांची भाषाशैली २. पायी चालणार मधील प्रतिमा-प्रतीके ३. पायी चालणारमधील कवितांची वैशिष्ट्ये ४. पायी चालणारमधील कवितांचे वाङ्मयीन मूल्य	15	1
विभाग ४ Module IV	१. कार्यालयीन पत्रलेखन २. इतिवृत्तलेखन	15	1

संदर्भ ग्रंथसूची :

अ. क्र.	ग्रंथाचे नाव	लेखक/संपादकाचे नाव	प्रकाशन
१	पायी चालताना	प्रफुल्ल शिलेदार	अक्षर प्रकाशन
२	केशवसुत : काव्य आणि कला	संपा. वि.स. खांडेकर	मेहता प्रकाशन, पुणे
३	मराठी कविता आणि आधुनिकता	यशवंत मनोहर	
४	कवितेविषयी	वसंत आबाजी डहाके	
५	व्यावहारिक मराठी	ल. रा. नसीराबादकर	फडके प्रकाशन, कोल्हापूर

६	व्यावहारिक मराठी	स्नेहल तावरे	स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
७	कविता: संकल्पना, निर्मिती आणि समीक्षा	वसंत पाटणकर	अनुभव प्रकाशन, मुंबई
८	प्रशासनिक भाषा	भाषा संचनालाय, महाराष्ट्र राज्य	

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks 40

			Marks
Q.1	अ	योग्य पर्याय निवडा	05
	ब	एका शब्दात/ वाक्यात उत्तर लिहा.	05
Q.2		विभाग १ वरील दिर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.3		विभाग २ वरील दिर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.4		विभाग ३ वरील दिर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.5		विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	06

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

Marks - 10

१) घटक चाचणी (Unit Test)	05
२) सेमिनार	05

प्रा. बी. के. गोसावी
CHAIRMAN
BoS MARATHI
VIVEKANAND COLLEGE, KOLHAPUR
(AUTONOMOUS)